

КУЛТУРА

Търси за...

В целия сайт

Култура - Брой 40 (2434), 16 ноември 2006

Български | English

ТЕМА НА БРОЯ

ИЗБОРЪТ НА КУЛТУРА

ПОГЛЕД КЪМ СЕДМИЦАТА

НАБЛЮДАТЕЛИ

КУЛТУРЕН КОКТЕЙЛ

a+ a a-

10 години в 10 часа – засега?

Проектът *“10 години видеоизкуство в България”*, създаден по идея на **Аделина Попнеделева**, е поредното пионерско начинание в (и за) съвременното българско изкуство. Включва пет селекции от произведения на видеоарта със средна продължителност около 2 часа всяка. Тоест събрани са 10 часа творби от един раздел на съвременното ни изкуство, които показват, от една страна, колко много са невключените творби, а от друга – колко важно е събирането, проучването и систематизирането на целия този материал. И тъй като липсва институцията, която програмно да се занимава с това (именно музей за съвременно изкуство), за пореден път в действие влизат компенсаторни фактори: личните усилия на артисти и изкуствоведи, подкрепени от частната галерия *“Арт Алея”*, от фондация Про Хелвеция, от неформални институции и институти, центрове и клубове, за да бъде в крайна сметка селекцията приютена и съхранена в Българска национална филмотека. Всичко това предопределя пионерския характер на начинанието, а той пък – на свой ред – несистемния и максимално свободен индивидуален избор на селекционерите.

Въпреки че опити за видеоарт у нас има от края на 80-те години на миналия век, за формално начало в проекта се приема, доколкото разбирам, втората годишна изложба на Центъра за изкуства *“Сорос”*, озаглавена *“Видеоарт”*, която се проведе през 1995 в Археологическия музей в София. Определяйки изразните средства – видео и хартия – тя програмно стимулира художниците да работят нестандартно с класическия материал, но и да открият ново за себе си направление. И действително, много от тях припознаха видеоарта ако не като основен, то поне като равностоен начин за артистично себеизразяване. Той се проявяваше през годините в десетки групови и самостоятелни изложби, после (или пък преди това) намираще пътя си към важните форуми и колекции извън страната, а тук не оставяше следа – досега.

Началото в проекта *“10 години видеоизкуство в България”* поставя селекцията *“Акции и перформанси”* на **Надежда Олег Ляхова**. Тя проследява развитието на тези художествени форми у нас, както и очертаването на *“собствен стил”* при всеки от артистите. Не на последно място е важно как видеодокументацията от обикновена регистрация на дадено събитие (напр. *“Дрога”* на Расим или *“Червено I”* на Венцислав Занков) с времето придобива все повече художественост, т.е. мисли се и естетически (напр. *“След осем”* на Даниела Сергиева).

Селекцията *“След феминизма”* на **Аделина Попнеделева** събира произведения на жени-художници, изтъквайки между другото нееднозначното им отношение към феминизма. Доколко и как погледът им към света е различен от мъжкия, вероятно твърда ще е повод за дискусии. От обсъжданията досега най-категоричното мнение, което чух, бе, че жените са по-задълбочени, а мъжете – по-показни.

Не че съм съгласна с това становище – дори само защото *“мъжката”* селекция в проекта (*“Видеоти”* на **Венцислав Занков**) е построена на съвършено друг принцип. Той е програмно пристрастен, следва собствената си логика, която е провокативна колкото към зрителя, толкова и към самата себе си. Въпросителните към видеоарта в различните му направления в крайна сметка завършват с... игрален филм. За да постави нови въпросителни по границите на видеоарта и (студентското) експериментално кино.

Селекцията *“Видеоархеология”* на **Борис Костадинов** припомня едноименния фестивал, съществувал в периода 1999-2002, който допринесе много за развитието на видеоизкуството у нас. Изборът

Селекция на изкушен зрител

Красимира Джисова

на Яна Костова във "Време VS Движение" резюмира интересите на младите български художници в областта на видеоарта.

Ползата от проекта "10 години видеоизкуство в България" тепърва ще се изяснява. Засега (и за мен) тя е в припомнянето на произведения, които съм гледала в различен контекст; в реакцията на хората, които ги виждат за първи път и вече като история; в "искрите", които припламват между различните селекции, за да дадат неочакван и за мен прочит на тази история. И най-вече, че тя въобще започва да се появява.

Диана Попова

[още от автора](#)

[Коментари от читатели](#)

[Добавяне на коментар](#)

[За да добавяте коментари, трябва да се регистрирате тук.](#)

[АРХИВ](#) [РЕКЛАМА](#) [ЗА КОНТАКТИ](#) [ПРИЯТЕЛИ](#)

КУЛТУРА

СЕДМИЧНИК ЗА ИЗКУСТВО, КУЛТУРА И ПУБЛИЦИСТИКА
ИЗДАНИЕ НА ФОНДАЦИЯ КОМУНИТАС

ХРИСТИЯНСТВО
КУЛТУРА

© 2009 ФОНДАЦИЯ КОМУНИТАС | Created by [CRISD](#)

WebCounter